

Monòlit de la font del Desmai

Folgueroles

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Camí ral de Vic a Folgueroles, km. 1,4 - Camps de la Torre de Morgadès
Emplaçament	A pocs metres a migdia de la torre de Morgadès, damunt de la font del Desmai
Alçada:	489 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	41.93863
Longitud:	2.29396
UTM Est (X):	441471
UTM Nord (Y):	4643203

Classificació

Número de fitxa	08083 - 40
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Any	1917
Autoria de l'element:	Pere Puní (escultor) i Ramon Torrents (pintor)
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	BPU. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació:	dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari	IPA 22800
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Cultural
Titularitat	Privada

Titular: Patronat d'Estudis Osonencs

Fitxes associades:

Font del Desmai

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dl., 10/01/2022 - 18:10

fitxa:

Descripció

Estructura o pedró de planta rectangular, d'uns quatre metres d'alçada per uns setanta centímetres de costat, bastit amb pedra rossa de Folgueroles i assentat damunt d'una plataforma de planta quadrada bastida amb pedra lligada amb morter. La peça està repicada i coronada amb unes garlandes vegetals, ornamentades amb motius florals, que cauen pels laterals de la peça. La cara frontal, orientada a tramuntana, està gravada amb una arpa i la següent dedicatòria: "EN MEMÒRIA DE L'ESBART DE VICH 1867-1917". A la cara posterior, orientada a migdia, hi ha gravats els noms dels deu fundadors de l'Esbart de Vic: "JACINTO VERDAGUER / JAUME COLLELL / JOSEPH MASFERRER / MARIAN CAMPÀ / ANTONI D'ESPONA / FRANCESCH MASFERRER / MARTÍ GENÍS / JOSEPH SALARICH / PERE ANDREU / JOSEPH SERRA Y CAMPDELACREU". Sota aquesta inscripció hi ha esculpit el segell del Centre Excursionista de Vic i les inicials HMP (*Hoc Monumentum Posuit*). A la cara de llevant hi ha gravat l'escut de Vic, mentre que a la de ponent hi ha l'escut de Catalunya.

Història

Aquest monòlit fou erigit pel Centre Excursionista de Vic l'any 1917, per commemorar el cinquantè aniversari de la fundació de l'Esbart de Vic i la celebració de la primera esbartada. La pedra fou encarregada a Joan Noguer, picapedrer de Folgueroles, que la va extreure de la pedrera d'en Ton Campaner, que era propietat del mas la Sala (la pedrera estava situada dins del terme municipal de Sant Julià de Vilatorrada, on actualment hi ha la piscina municipal). La peça pesava unes cinc tones i mitja i fou transportada amb una carreta des de la pedrera fins a la Torre de Morgadès. El paleta Ylla de Vic fou el responsable tant del trasllat de la peça des de la casa a la font com de la seva col·locació. Donat que el camí era impracticable, van haver de transportar-la damunt d'uns corrons que rodolaven per sobre d'una plataforma de fusta. L'escultor Pere Puní fou l'encarregat de gravar els escrits, els escuts i les garlandes, i el pintor Ramon Torrents la daurà i l'acolorí. El 15 de juliol de l'any 1917, el monòlit fou inaugurat de forma solemne amb la presència de personalitats destacades d'arreu de Catalunya i amb un programa farcit d'actes diversos. Posteriorment, pel mes de juliol de l'any 1968, una forta tempesta aterrà l'oma centenària que ombrejava la font i aquesta feu caure el monòlit. El Patronat d'Estudis Osonencs, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Folgueroles i dels Amics de Verdaguer, decidiren recuperar el paratge i tornar a adreçar el monòlit. El consistori folguerolenc i el Patronat d'Estudis Osonencs signaren un conveni per tal de mantenir el paratge en bones condicions. Des de llavors, l'Ajuntament de Folgueroles en fa el manteniment.

Bibliografia

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMES, Maria; HOMES, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 21.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 215.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació B.04.

ROVIÓ I ALEMANY, Xavier (2017). “Més que una font, més que un desmai. Una cronologia de la font”. *Ausa*, XVIII, núm. 180, p. 441-475.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

